

DATOS IDENTIFICATIVOS

Procesos de espazo e tempo

Materia	Procesos de espazo e tempo			
Código	P01G010V01405			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Loeck Hernandez, Juan			
Profesorado	Alvarez Caccamo, Berta Loeck Hernandez, Juan Meana Martínez, Juan Carlos			
Correo-e	jloeck@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia ten como obxectivo incidir nas coordenadas espazo-temporais, na imaxe e no obxecto desde a percepción visual e a práctica artística actual.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento da obra de arte en relación á súa contorna física.	A6
Coñecemento dos modos de articular o espazo na obra de arte.	A6 A9 A12 A14
Coñecemento do vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal.	A6
Capacidade para entender a obra de arte en relación á contorna.	A22 A25
Capacidade para comprender a dimensión temporal da obra de arte.	A22 A25

Capacidade para entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.	A22 A25 A31
Capacidade para a visión espacial.	A25
Capacidade para entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte.	A22 A25 A31
Habilidade para traballar na bidimensionalidade e a tridimensionalidade.	A42
Habilidade para o traballo en diferentes escalas.	A36 A42
Habilidade para utilizar as dimensións temporal e espacial da obra nun sentido creativo.	A36 A38 A42

Contidos

Tema	
O proceso de creación no espazo-tempo.	-Proceso, proxecto e progreso -Proceso e procedemento -O espazo da experiencia creadora: o obradoiro, o lugar, a viaxe, o territorio, a fronteira.
A construción humana do tempo e a autonomía do espazo propio da imaxe.	-Historiografía do tempo. -Iconografía clásica do tempo. -Artes vectoriais e artes estáticas. -Imaxe, espazo narrativo e espazo arquitectónico. -O espazo autónomo da imaxe.
A imaxe do tempo e do espazo.	-A representación do tempo e do espazo a través da historia. -A lóxica da perspectiva e os seus límites. -O espazo interior do suxeito. -O instante fotográfico e a cronofotografía.
Espazo-tempo e contemporaneidade	-Narración, representación y presentación do tempo. -O espazo táctil fronte ao espazo ilusorio. -O espazo baleiro.
O espazo-tempo expandidos.	-Obxecto movente, tautolóxico, efémero e expandido. -A imaxe seriada, secuenciada e simultánea. -Linguaxe temporal nos mass media. -O obxecto, o corpo e o espazo. -O espazo circundante da obra, instalacións e accións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	9	3	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	44	44	88
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	25	25
Titoría en grupo	0	5	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	7.5	9
Cartafol/dossier	1	5	6
Probas de resposta curta	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Realizaranse tres tipos de actividades: -Explicación de temas xerais da materia mediante catro sesións de traballo repartidas ao longo do cuadrimestre e anunciadas oportunamente. -Proposta de sete exercicios prácticos explicados ao longo do cuadrimestre en sesións de 45 min. -Presentación e contextualización dos textos de lectura obrigatoria (aprox. 1h.).
Resolución de problemas e/ou exercicios	É o traballo propiamente de creación artística no obradoiro onde el profesor titorizará in situ o desenvolvemento e avance do traballo, realizando correccións, comentarios e orientacións nas diferentes sesións do obradoiro.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Compútase un tempo de busca de información para a realización do traballo de obradoiro, así como o tempo de lecturas obrigatorias que se precisan para superar a materia.
Titoría en grupo	Esta actividade consiste no seguimento e presentación de traballos prácticos en pequenos grupos de estudantes.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precisase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Berta Álvarez Caccamo Mércores: 14h - 16h. Xoves: 14h. - 16 h Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h
Resolución de problemas e/ou exercicios	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precisase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Berta Álvarez Caccamo Mércores: 14h - 16h. Xoves: 14h. - 16 h Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h
Titoría en grupo	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precisase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Berta Álvarez Caccamo Mércores: 14h - 16h. Xoves: 14h. - 16 h Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precisase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Berta Álvarez Caccamo Mércores: 14h - 16h. Xoves: 14h. - 16 h Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia, participación e compromiso co seguimento dos temas e exercicios propostos.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización, seguimento e entrega dos traballos e/ou exercicios.	62
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realización de exercicios no tempo do traballo autónomo. Ejercicio 0. Cartografía espazo-tempo	15
Titoría en grupo	Asistencia e participación no análise de resultados, e entrega en tempo dos traballos acordados	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Realización e entrega de comentarios escritos sobre varios textos propostos, donde o alumno debe relacionar a súa experiencia práctica e persoal na materia, cos conceptos teóricos que asimilara nestas lecturas	5
Cartafol/dossier	Realización, seguimento e entrega da memoria dossier con todos os traballos propostos na asignatura.	3
Probas de resposta curta	Examen escrito encamiñado a medir os coñecementos adquiridos e asimilados, tanto nas clases maxistras, como a través da lectura dos textos de referencia que se propoñan.	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia ten unha avaliación continua, o que significa que hai que levar ao día os traballos e propostas desenvolvidas na materia, realizándose as entregas dos ditos traballos puntualmente e nas datas sinaladas ao longo do curso. As ditas datas atópanse recollidas no cronograma visible no taboleiro da aula.

A fins do período lectivo, el día de la entrega y prueba final, no caso de non superar satisfactoriamente algún dos exercicios ou de non realizar a súa entrega, o alumno aparecerá como non presentado na acta de xuño. Para aprobar a materia deberá repetir e/ou entregar os traballos que falten na convocatoria de xullo.

Así mesmo, o día da entrega final en xuño, e tamén na convocatoria extraordinaria de xullo, haberá unha proba escrita para a avaliación dos coñecementos adquiridos coas lecturas propostas durante o curso e as clases teóricas dispensadas.

PROBA DE AVALACION CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 6 de xullo ás 12.00 horas.

A materia ten unha avaliación continua, o que significa que hai que levar ao día os traballos e propostas desenvolvidos na materia.

No caso de non ter superado satisfactoriamente algún dos exercicios ou de non ter realizado a súa entrega, presentaranse na convocatoria de xullo.

Así mesmo, haberá unha proba escrita para a avaliación dos coñecementos adquiridos coas lecturas e as clases teóricas.

Cabe a posibilidade de realizar un exame para a comprobación dos coñecementos adquiridos polos estudantes.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 15 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

ARNHEIM,R, **Arte y Percepción visual. Psicología del ojo creador**, 3ª ed.1981(1ª ed.1979),
BACHELARD,G, **La poética del espacio**, 1986,
CALABRESE,O & ECO,U., **El tiempo en la Pintura.**, 1987,
CASTELO S, Luis, **Del ruido al arte**, 2006,
DIEGO,Estrella de, **Contra el mapa, disturbios en la geografía colonial de occidente.**, 2008,
DIDI-HUBERMAN,G, **Atlas : ¿cómo llevar el mundo a cuestras?**, 2010,
HARZINSKI, K., **From Here to There: Hand Drawn Map Association**, 2010,
LOECK,J., **Lo procesual en la Creación Artística**, 1996,
MEANA, J. Carlos, **El espacio entre las cosas**, 2001,
STOICHITA, Victor I, **Ver y no ver**, 2005,
STOICHITA, V.I., **La Invención del cuadro**, 2000,
VVAA.Coordinador Daniel Soutif, **Arte y Tiempo**, 2000,
VVAA, **MAPPA MUNDI. Museo Colección Berardo**, 2011,

Darase unha bibliografía máis ampla e específica de cada tema nas diferentes sesións do obradoiro e da presentación das propostas de traballo.

Darase unha bibliografía máis ampla e específica de cada tema nas diferentes sesións do obradoiro e da presentación das propostas de traballo.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Produción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603
Produción artística: Audiovisuais/P01G010V01502
Produción artística: Imaxe I/P01G010V01503
Produción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Debuxo/P01G010V01402
Imaxe en movemento/P01G010V01403
Pintura/P01G010V01404

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102
Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201
Técnicas escultóricas/P01G010V01203
Técnicas pictóricas/P01G010V01104
Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Outros comentarios

A avaliación será continua e os traballos hanse entregar na data marcada. Dado que se trata dunha materia sobre os procesos, é imprescindible o seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución dos exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a cal non se pode realizar a atención personalizada.
